

Leergeld
Utrecht

Jaarverslag 2022

Voorwoord

Jaarverslag 2022 – Stichting Leergeld Utrecht

Voorwoord

Met gepaste trots bieden wij het jaarverslag 2022 van Stichting Leergeld Utrecht aan. We kijken terug op een bewogen jaar. Een jaar waarin we meer kinderen hebben bereikt dan ooit: bijna 8000 kinderen die in Utrecht in armoede opgroeien, hebben ondersteuning gekregen van Leergeld Utrecht. Een explosieve groei waar we als organisatie nauwelijks op voorbereid waren. Toen ik op 3 november 2021 bij de viering van onze 21^e verjaardag onze ambitie uitsprak om alle 13.000 kinderen die in Utrecht in armoede opgroeien mee te kunnen laten doen en ons [groeiplan](#) hiervoor presenteerde, hadden wij dit bereik niet durven dromen, laat staan verwacht. Van een geprognosticeerd bereik van 2.500 kinderen in 2022, streefden we naar 4.500 kinderen in 2024 en 6.000 kinderen in 2025. Met dit jaarverslag kunnen we wel stellen dat ons plan, dat op zich al heel ambitieus was, met uw steun absoluut haalbaar is gebleken.

Het jaar 2022 was ook het jaar waarin we pijnlijk moesten constateren dat onze doelgroep door de koopkracht- en energiecrises groter is geworden. Exacte cijfers kunnen we niet geven, maar de omvang van kinderen die onder de armoedegrens leven in Utrecht wordt – op basis van landelijke cijfers – nu geschat op zo'n 15.000 tot 18.000 kinderen. Kinderen van ouders op minimumniveau hebben het nog moeilijker gekregen, en ook veel kinderen uit de groep daar net boven, groeien nu op in armoede. Daarom hebben we niet alleen de inkomensgrens voor alle voorzieningen verhoogd naar 150%, maar ook nieuwe voorzieningen toegevoegd. Zo was elk kind dat de gure en dure winter van 2022 zonder winterjas moest doorbrengen er voor ons een te veel. Daarom hebben in de geest van Sint-Maarten, beschermheilige van de stad Utrecht, een actie opgezet om zoveel mogelijk kinderen en hun ouders te ondersteunen om warme kleding te kunnen kopen. Dankzij uw gulle donaties aan de crowdfundingactie, de flinke financiële bijdrage van de gemeente Utrecht en de vele uren die Utrechtse inwoners, bedrijven en andere organisaties vrijwillig hebben ingezet voor deze actie, hebben we ruim 7600 kinderen een kledingpas kunnen geven met een waarde van 150 euro per pas.

Deze groei stelt onze organisatie ook voor verschillende uitdagingen, zowel in middelen, mensen als in tijd. In 2023 moeten we alle zeilen bijzetten om alle 8000 kinderen die nu in ons bestand zitten, te kunnen blijven ondersteunen. Omdat we niet opnieuw kunnen rekenen op eenzelfde royale bijdrage van de gemeente als vorig jaar moeten we onze capaciteit anders inzetten en mogelijk ons voorzieningenbeleid bijstellen.

Het liefst zou Leergeld niet hoeven te bestaan, maar zolang er nog zoveel van onze Utrechtse kinderen blijven opgroeien in armoede, moeten we onze krachten bundelen. We zetten daarom zwaar in op het vergroten van onze inkomsten via ons ambassadeursnetwerk en het bereiken van particuliere donateurs en bedrijven die ons willen helpen en ondersteunen. Met de inzet, veerkracht en creativiteit van onze betaalde en onbetaalde medewerkers, inwoners van Utrecht, de steun van de gemeente Utrecht en de vele particuliere initiatieven en donaties ben ik ervan overtuigd dat het ons uiteindelijk samen zal lukken alle kinderen mee te laten doen!

Selma Bas, voorzitter bestuur

Mei 2023

Inleiding

In 2022 maakte Stichting Leergeld Utrecht (hierna: SLU) een enorme groei door. In de eerste plaats in het aantal kinderen dat we hielpen, in de tweede plaats in het aantal voorzieningen dat we bieden. Daarnaast groeiden we ook als organisatie: ons team van (tijdelijke) medewerkers en vrijwilligers groeide mee met de hoeveelheid verstrekkingen.

Die groei in goede banen leiden stond in 2022 centraal. De armoede nam en neemt ook in Utrecht toe, mede door de koopkracht- en energiecrises. Dat betekent dat ook het aantal kinderen dat opgroeit in een gezin met een laag inkomen, toenam. In 2022 had 1 op de 8 Utrechtse kinderen (ongeveer 13.000) hiermee te maken, en dat aantal neemt helaas steeds verder toe. De precieze cijfers ontbreken, maar gezien de landelijke stijging in de armoedecijfers is de verwachting dat het in Utrecht op dit moment 15.000-18.000 kinderen betreft.

De Utrechtse context, een stad met de hoogstopgeleide bevolking van Nederland, heeft een grote tegenstelling tussen rijk en arm. Niet alleen in financiële zin, maar ook in gezondheid en toekomstperspectief. Deze segregatie heeft een flinke impact op kinderen. Voor ruim 15.000 kinderen die niet mee kunnen doen is heel zichtbaar wat hun leeftijdsgenoten wel kunnen (mee)doen of krijgen dat voor hen zelf niet weggelegd is. Voor SLU een extra reden om meer kinderen te willen bereiken en dus te groeien.

Naast dit jaarverslag vind u op onze website ook de Jaarrekening 2022.

1. Beleidsdoelstellingen 2022

1.1 Bereik doelgroep

In ons driejarig groeiplan voor de periode 2021-2023 hadden wij, naar onze mening, al vrij ambitieuze doelen gesteld over het aantal kinderen dat wij jaarlijks wilden bereiken. Zo was het doel voor 2021 om 1500 kinderen te bereiken. Voor 2022 hadden we 2500 kinderen als doel gesteld, en voor 2023 zelfs 3500 kinderen. Een lineaire groei dus. In 2021 haalden we met 1398 kinderen bijna de doelstelling, maar in 2022 bleek deze groei niet lineair maar exponentieel: we groeiden naar bijna 8000 kinderen.

Deze explosieve groei in 2022 zagen we al ontstaan voordat we besloten in het najaar van 2022 de Sint-Maarten kledingpas uit te geven. Tegelijkertijd is deze groei door deze actie ook enorm versterkt.

	2022 *	2021
Geholpen individuele kinderen	4.628	1.398
Totaal aantal aanvragen	7.351	2.141
Goedgekeurde aanvragen	7.136	2.125

*Niet alle kledingpasaanvragen konden in 2022 in ons systeem worden verwerkt. Uiteindelijk hielpen we zo'n 3000 kinderen meer.

1.2 Wijzigingen voorzieningenbeleid

SLU is er om alle kinderen in Utrecht mee te laten doen. Dat betekent meedoen op school met bijvoorbeeld een laptop en huiswerkbegeleiding en meedoen in de vrije tijd aan sport, muzikles en dans. Dit doen we door een bijdrage aan de contributie of sportattributen, maar ook door het beschikbaar stellen van een fiets om daarnaartoe te kunnen gaan.

- *Uitbreiding tot 150% van het wettelijk sociaal minimum*

De gemeente Utrecht besloot in 2022 meerdere voorzieningen, zoals de energietoeslag, beschikbaar te stellen aan gezinnen met een inkomen tot 150% van het wettelijk sociaal minimum (hierna WSM). Als SLU stonden en staan wij hierachter omdat ook wij zagen dat niet alleen de gezinnen die al langer in armoede

leven op en rond het Wettelijke Sociale Minimum in de problemen kwamen, maar ook gezinnen die hun besteedbaar inkomen als gevolg van de koopkracht- en energiecrites verder zagen dalen. Wij hebben in 2022 dus besloten om vooralsnog dezelfde grens als de gemeente Utrecht te hanteren bij het toekennen van de aanvragen, ook omdat dit past bij onze wens om werkende gezinnen in armoede te bereiken.

- *Huiswerkbegeleiding en bijles*

De afgelopen jaren zagen we dat kinderen die in armoede opgroeien, op meer manieren in de knel zitten waar het gaat om meedoen. Zo worden door steeds meer kinderen in kansrijke gezinnen gebruik gemaakt van huiswerkbegeleiding en bijles. Als dit niet mogelijk is voor kinderen uit gezinnen met lage inkomens, dan wordt de ongelijkheid groter. We zagen de vraag naar huiswerkbegeleiding ook bij onze doelgroep toenemen en besloten in 2022 om huiswerkbegeleiding en bijles aan te gaan bieden via drie niet-commerciële partijen.

- *Laptops*

Tijdens de Coronapandemie zagen we dat de vraag naar laptops hard toenam vanwege het thuisonderwijs. De vraag bleef ook na de pandemie hoog en groeide zelfs. Het is steeds gebruikelijker om ook in het (basis)onderwijs te werken op laptops. Het niet beschikken over een laptop thuis (individueel of gezamenlijk), belemmert meedoen en vergroot de kloof tussen kinderen die opgroeien in armoede en kinderen die opgroeien in kansrijke gezinnen. Daarom besloten we ons beleid rondom laptops te herzien; nu kunnen kinderen die op de basisschool zitten, afhankelijk van de groep waarin zij zitten, ook een laptop vergoed krijgen. Wanneer het nog jonge kinderen betreft krijgen ze een laptop om ook met andere leden van het gezin te delen, vanaf groep 6 krijgt ieder kind een eigen laptop.

- *Squla*

Net als een laptop, wordt ook het gebruik van onderwijsondersteunende middelen steeds gebruikelijker. Zoals [Squla](#), een online oefenprogramma voor o.a. taal en rekenen, dat door veel scholen wordt aanbevolen. Wanneer dit voor een kind niet toegankelijk is, zet dit het opnieuw op achterstand. Daarom vergoedt SLU een jaarabonnement op Squla aan die kinderen, waarvan hun leerkracht aangeeft dat dit nodig is, tegen een voor de doelgroep van Leergeld Utrecht flink gereduceerd tarief.

- *Kledingpas*

De grootste uitbreiding in onze voorzieningen in 2022 was de [Sint-Maarten Kledingpas](#). Een pas ter waarde van 150 euro die gezinnen, net zoals de Schoolspullenpas, zelf bij geselecteerde winkels konden besteden. Onze oorspronkelijke doelstelling was om deze pas aan te bieden aan een paar honderd tot duizend kinderen, omdat een hoger aantal financieel niet haalbaar leek. Uiteindelijk verstrekten we de pas aan bijna 8000 kinderen! De gemeente Utrecht vond het idee namelijk zo goed dat zij de rijksmiddelen ter bestrijding van de koopkrachtcrisis voor een deel hieraan wilde besteden. Vanwege de financiële ruimte die dit bood, kon SLU met de pas in het najaar van 2022 duizenden kinderen meer helpen, die hiervan bijvoorbeeld nieuwe schoenen en/of een winterjas konden kopen.

- *Fietsen*

Eerder vergoeden wij voor een tweedehands fiets 110 euro. Maar helaas was de realiteit dat we voor dit bedrag kinderen geen veilige tweedehands fiets, met werkend licht, konden verstrekken. Daarom hebben we met onze samenwerkingspartner Bikeflip de afspraak gemaakt dat we voor 150 euro wel een veilige fiets, met een werkend voor- en achterlicht en een vast en los slot kunnen verstrekken.

- *Wijziging voorziening ouderbijdrage*

Na de [wetswijziging vrijwillige ouderbijdrage](#), die op 1 augustus 2021 is ingegaan, letten wij er scherper op dat SLU geen schoolkosten vergoedt die ouders niet hoeven te betalen. Eerder deden we dit wel. Ondanks de brief die wij voor ouders hebben opgesteld om te gebruiken richting school wanneer zij worden gevraagd om een bijdrage voor activiteiten die onder de wet vallen en/of op een manier die de suggestie wekt dat de bijdrage verplicht is, zagen en zien wij helaas nog steeds dat er scholen en schoolbesturen zijn die de wetswijziging niet (willen of zeggen te kunnen) naleven. De vele pogingen richting de gemeente Utrecht, de Utrechtse schoolbesturen, en via een brandbrief aan de gemeenteraad van Utrecht, dus ten spijt.

- *Overige voorzieningen*

Andere voorzieningen die wij bieden zijn niet gewijzigd. Bij sommige voorzieningen werken we samen met het Utrechtse JeugdFonds Sport en Cultuur. Daarnaast zijn wij ook intermediair waar het gaat om voorzieningen die wij niet zelf vergoeden, maar door partijen zoals Kinderhulp wel worden vergoed. Tot slot bieden we ook jaarlijks, op kosten van SLU zelf, de schoolspullenpas aan kinderen die de overstap van het primair naar het voortgezet onderwijs maken, of die op het voortgezet onderwijs zitten.

2. Financiën

2.1 Fondsenwerving en donateurs

Ook in 2022 hebben wij bij diverse fondsen ondersteuning aangevraagd. Omdat ook fondsen als gevolg van de koopkrachtcrisis meer aanvragen ontvingen en minder geld tot hun beschikking hadden, hebben we in 2022 niet altijd het aangevraagde ook toegekend gekregen. Soms zijn fondsen ook alleen beschikbaar voor landelijke aanvragers of gericht op bijvoorbeeld het versterken van ontmoeting, terwijl onze voorzieningen in de basis bestemd zijn voor individuele benutting, maar wel bijdragen aan meedoen aan de samenleving.

Gelukkig ontvingen wij ook giften van meerdere organisaties, soms opgehaald met bijvoorbeeld een inzameling, sponsorloop of boekenbeurs.

Daarnaast deden wij in 2022 bij de Sint-Maarten kledingpas voor het eerst ervaring op met crowdfunding. Het doel was het ophalen van 40.000 euro, maar we haalden uiteindelijk 58.000 euro op in een maand tijd! Mede als gevolg van dit succes blijven we zoeken naar nieuwe manieren om inkomsten te genereren, zoals via (particuliere) donateurs en online acties.

2.2 Overige financiën

Wij ontvangen jaarlijks een subsidie vanuit Leergeld Nederland (afkomstig van het nationale budget voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid) om onze activiteiten uit te voeren. In 2022 was deze bijdrage hoger dan in 2021 en daardoor belangrijk om de exponentiële groei mede te financieren. Ook de financiële onderuitputting van 2021 (minder verstrekkingen vanwege de Coronapandemie) hielp ons de groei in 2022 op te vangen. Tot slot ontvingen wij van de gemeente Utrecht middelen om de (incidenteel extra) personele bezetting voor het afhandelen van de gestegen aanvragen te kunnen bekostigen.

3. Organisatieontwikkelingen

3.1 Organisatie in transitie

De groei in het bereik van onze doelgroep, die gezien de toename van kinderen die opgroeien in armoede hard nodig is, was voor de Sint-Maarten Kledingpas al ingezet. Deze groei zagen we ook terug in de organisatie in het aantal (tijdelijke) medewerkers en vrijwilligers. We hebben gedurende het jaar zo'n 10 nieuwe vrijwilligers geworven en ingewerkt voor diverse taken, van thuisbezoeken tot administratieve- en communicatiewerkzaamheden. Dit heeft ook meer van de vaste medewerkers gevraagd; goed inwerken en begeleiden kost immers tijd. Bij SLU besteden we veel aandacht aan inwerken, onder andere omdat sommige van de vrijwilligers in een re-integratietraject zitten of vanwege hun gezondheid een afstand tot de arbeidsmarkt hebben. SLU vindt het samenwerken met deze groep vrijwilligers een manier om ook een steentje bij te dragen aan de maatschappelijke doelstelling om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen richting een (betaalde) baan. Ook al betekent dit voor de organisatie dat we flexibel moeten zijn in wat we vragen, dat het extra aandacht vraagt voor de onderlinge samenwerking en wat we van elkaar verwachten.

Daarnaast is in 2022 de arbeidsomvang van de tweede coördinator uitgebreid van 12 naar 16 uur per week en is een financieel-administratief medewerker gestart voor 28 uur per week. In september 2022 ging een van onze vrijwilligers als tijdelijk projectmedewerker aan de slag voor het project 'Werkende gezinnen in armoede'.

Voordat we startten met de kledingpas was er dus al een veel grotere bezetting nodig om het groeiend aantal aanvragen te kunnen verwerken. Tegelijkertijd liep in die periode ook de tijd waarbinnen mensen voor de reguliere aanvragen geholpen kunnen worden op. We hebben de telefonische spreekuren uitgebreid naar drie momenten in de week, en zijn een Whatsapp-kanaal gestart om ook op die manier laagdrempelig bereikbaar te zijn.

De grootste piek in aanvragen kwam echter toen we startten met de Sint-Maarten Kledingpas en het aantal aanvragen extreem steeg. Onze organisatie kwam capaciteit tekort om op een gezonde manier deze piek op te kunnen vangen. Gelukkig sprong de gemeente Utrecht bij met extra financiële middelen voor tijdelijke capaciteitsuitbreiding. Dankzij deze steun konden er in het najaar van 2022 drie tijdelijke medewerkers starten: een projectleider, een projectmedewerker en een allround medewerker voor praktische werkzaamheden.

3.2 (Online) Communicatie

In 2022 bereidden we een overgang voor naar een nieuwe website, met o.a. meer mogelijkheden tot digitale fondsenwerving, donaties, crowdfunding en betere communicatiekanalen. Dit betreft zowel de communicatie met onze gezinnen als met onze samenwerkingspartners. Ook de evaluatie en verbetering van het aanvraagformulier maakt hier onderdeel van uit.

In 2022 haalden we op meerdere momenten de pers, zowel radio en tv, als geschreven media. Dit was vooral naar aanleiding van de Sint-Maarten kledingpas, maar ook rond andere thema's kwam SLU in de schijnwerpers.

Om de communicatie richting en met ouders makkelijker en laagdrempeliger te maken zijn wij in 2022 gestart met een eigen whatsapp-account. Zo zijn we via onze vaste telefoonnummer ook bereikbaar via whatsapp. We merken dat dit zeker bijdraagt aan gemakkelijker contact.

3.3 ICT/ facilitair

Wij lopen soms aan tegen de beperking die ons administratief systeem biedt. Dit systeem (LISY) is een systeem dat alle stichtingen van Leergeld Nederland gebruiken en is erg bewerkelijk. We hebben niet heel veel vrijheid om hier zelf aanpassingen in te doen. Over die wenselijke aanpassingen zijn wij wel in contact met Leergeld Nederland.

3.4 Uitbreiding projecten

In de periode september t/m december 2022 voerden we het project "Werkende gezinnen in armoede" uit dat erop gericht is gezinnen met werkende ouders in armoede beter te bereiken. Daarnaast hebben we samen met De Armoedecoalitie het project 'Zorgeloze Overgang PO-VO' geïnitieerd en implementatie gereed gemaakt om scholen te ondersteunen bij (financiële) vragen bij de overgang van het PO naar het VO, en een zorgeloze overgang voor kinderen en ouders te versterken.

4. Tot slot

Alle ontwikkelingen van het afgelopen jaar hebben gemaakt dat er een **sneeuwbaaleffect** is opgetreden. Nu we in 2022 veel meer nieuwe gezinnen en kinderen zijn gaan helpen, staan deze in ons systeem en kunnen wij ze dus makkelijk bereiken en hen attent maken op alle voorzieningen die wij bieden aanvragen. We helpen steeds meer kinderen, voor wie steeds meer aanvragen worden gedaan. Daarnaast zijn we steeds bekender en vertellen de gezinnen die we helpen ook mensen in hun omgeving over SLU.

SLU gaat een **onzekere toekomst** in: de groei heeft voor- en nadelen. Niet alleen wat betreft de impact op onze organisatie, maar ook op onze financiële huishouding. Behalve in 2022 voor de Sint-Maarten Kledingpas ontvangen wij vanuit de gemeente Utrecht geen financiering voor het betalen van Meedoen (onze voorzieningen), maar alleen voor personeel en organisatie. Daarnaast hadden we begin 2023 nog geen zekerheid over de subsidie die wij ontvangen van Leergeld Nederland. Medio juni 2023 ziet het er naar uit dat de nieuwe rekenmethode die Leergeld Nederland hanteert bij de verdeling van de rijksmiddelen die zij op haar beurt ontvangt, voor SLU nadelig zal uitpakken.

De grote groei van het aantal kinderen dat wij helpen, en het toenemend aantal voorzieningen dat zij aanvragen, gaat veel meer kosten dan voorheen. We hebben geen zekerheid of we deze groei kunnen blijven bekostigen, met als mogelijk gevolg dat we een deel van de bereikte kinderen geen of minder hulp kunnen bieden.

Daarom doen wij ook een moreel appel op u: door structureel donateur te worden van SLU, een eenmalige donatie te doen helpt u ons helpen!

Leergeld helpt!

In Utrecht leeft één op de acht kinderen in armoede. Deze kinderen kunnen om financiële redenen niet meedoen aan activiteiten die voor hun leeftijdsgenootjes heel normaal zijn. Zij staan vaak letterlijk aan de zijlijn. Leergeld wil deze kinderen mee laten doen, want nu meedoen is straks meetellen!

Stichting Leergeld Utrecht ondersteunt gezinnen met een laag inkomen in de gemeente Utrecht. Leergeld helpt bij het bekostigen van binnen- en buitenschoolse activiteiten zoals zwembad, laptops, schoolkosten, fietsen. Leergeld biedt hen hiermee een springplank, waardoor zij opbloeien, kennis en vaardigheden ontwikkelen en hun eigenwaarde groeit.

Kennismaken of vragen?

Kijk op www.leergeldutrecht.nl

Postbus 13168
3507 LD Utrecht
030-7370332

info@leergeldutrecht.nl

Stichting Leergeld Utrecht is lid van de vereniging [Leergeld Nederland](#) en werkt samen met andere organisaties in het netwerk [Sam&](#).